

JERUSALEM 600 JAAR

klooster en bewoners

Moderne Devotie en Geert Grote

Relatie met de tentoonstelling

De Zusters Augustinessen leefden volgens de regels van de Moderne Devotie van Geert Grote

De Moderne Devotie (Latijn: *Devotio Moderna*) is een spirituele beweging binnen de middeleeuwse katholieke Kerk die opkwam aan het eind van de 14e eeuw. De beweging ontstond als reactie op misstanden in de kerk en wilde de kerk en maatschappij hervormen. Praktische levenswijsheid stond centraal. De initiatiefnemers bestonden uit geestelijken en leken en legden geen kloostergelofte af.

De grondlegger van de Moderne Devotie is Geert Grote. Hij werd in 1340 in Deventer geboren in een rijke handelsfamilie. Hij vond geen voldoening in de handel en richtte zich op religieuze zaken. Hij stoorde zich aan sommige bestaande misbruiken in de kerk en stichtte in Deventer de eerste woongemeenschappen van de Zusters des Gemeenen Levens en iets later ook van de Broeders des Gemeenen Levens. Dit waren gemeenschappen van leken (niet gewijde geestelijken). De zusters en de broeders predikten tegen de verloedering van het leven van de geestelijkheid en de verruwing van de volkse zeden. Hun voornaamste bezigheden waren de zorg voor de studerende jeugd en de verbetering van de leefomstandigheden van de bevolking.

Een van de belangrijkste punten van Geert Grote was dat ieder mens zelf verantwoordelijk was voor zijn of haar zielenheil en dat voor het contact met God de bemiddeling van een geestelijke niet strikt noodzakelijk was. Het eigen gebedsleven stond voorop. Dat veroorzaakte spanningen met de kerkelijke autoriteiten. De bisschop van Utrecht kon veel van de in zijn ogen rigoureuze opvattingen niet waarderen en vaardigde een preekverbod uit. Om verdere kerkelijke maatregelen te voorkomen, namen veel gemeenschappen de regel van de Derde Orde van Sint Franciscus aan, die goed aansloot bij de idealen van Geert Grote.

Bij de verspreiding van de idealen van de Moderne Devotie speelde het onderwijs een belangrijke rol. Na de dood van Geert Grote verspreidde de Moderne Devotie zich vanuit de handelssteden Zwolle en Deventer en bereikte begin 16de eeuw haar hoogtepunt.